

Byla C-8/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. sausio 9 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. gruodžio 30 d.

Pareiškėjas:

L. R.

Atsakovė:

Vokietijos Federacinė Respublika

SCHLESWIG-HOLSTEINISCHES

VERWALTUNGSGERICHT (Šlėzvigo-Holšteino administracinis teismas)

<...>

NUTARTIS

Administracinėje byloje

L. R.,

– pareiškėjas,

<...>

p r i e š

Vokietijos Federacinę Respubliką, atstovaujama *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federalinė migracijos ir pabėgėlių reikalų tarnyba) Boostedto padalinio, <...>

– atsakovę,

Ginčo dalykas: „Prieglobsčio teisė – Kartotinis prašymas“ (*AsylG* 71a straipsnis)

Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht 13-oji kolegija 2019 m. gruodžio 30 d. nutarė:

Sustabdyti bylos nagrinėjimą.

Pagal SESV 267 straipsnį kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo šiuo klausimu:

Ar nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią tarptautinės apsaugos prašymas gali būti atmestas kaip nepriimtinas paskesnis prašymas, jei neigiamu sprendimu pasibaigusi pirmoji prieglobsčio procedūra buvo vykdoma ne Sąjungos valstybėje narėje, o Norvegijoje, suderinama su Direktyvos 2013/32/ES 33 straipsnio 2 dalies d punktu ir 2 dalies q punktu? (**orig. p. 2**)

M o t y v a i

I.

- 1 Pareiškėjas, Irano valstybės pilietis, prašo atsakovės tarptautinės apsaugos po to, kai jo prašymas suteikti apsaugą pagal prieglobsčio teisę Norvegijos Karalystėje nebuvo patenkintas.
- 2 2014 m. gruodžio 22 d. pareiškėjas pateikė prašymą suteikti prieglobstį federalinėje teritorijoje. Siekiant nustatyti atsakingą valstybę narę apklausiamas pareiškėjas 2014 m. gruodžio 22 d. nurodė: jis išvyko iš savo kilmės šalies maždaug prieš 18 mėnesių ir gyveno Irake, išskyrus tris paskutinius mėnesius. Per Turkiją ir Austriją jis atvyko į Vokietiją. Maždaug prieš 8 metus prašė suteikti prieglobstį Norvegijoje, bet buvo išsiųstas į Iraną.
- 3 Atlikus paiešką EURODAC sistemoje nustatyta 1 kategorijos atitiktis – Norvegija. Prieglobsčio prašyta Norvegijos Karalystė 2015 m. vasario 26 d. raštu pranešė, kad jos jurisdikcija nustojo galioti pagal reglamento „Dublinas III“ 19 straipsnio 3 dalį. Pareiškėjo 2008 m. spalio 1 d. tarptautinės apsaugos prašymas 2009 m. birželio 15 d. buvo atmestas; 2013 m. birželio 19 d. pareiškėjas buvo perduotas Iranui.
- 4 *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (toliau – *Bundesamt*) tęsė bylos nagrinėjimą kaip procedūrą dėl kartotinio prašymo ir paprašė pareiškėjo nurodyti priežastis, kurios trukdo sugrįžti į kilmės valstybę.
- 5 Pareiškėjo pavedimu jam atstovaujanti advokatė raštu pranešė, kad prašymą suteikti prieglobstį pareiškėjas grindžia religinėmis priežastimis, be to, atkreipė

- dėmesį į pareiškėjo sūnaus, kuris yra politiškai persekiojamas Irane ir Irake prisijungė prie pešmergų pajėgų, argumentus vykstant jo prieglobsčio procedūrai.
- 6 Apklauiamas pareiškėjas <...> 2016 m. gruodžio 12 d., bet kita ko, nurodė: jo prašymas Norvegijoje visų pirma buvo grindžiamas tuo, kad jis nepriklausė jokiai religijai (buvo ateistas). Dabar jo pabėgimo priežastys susijusios su sūnumi, kuris prisijungė prie Kurdistano demokratų partijos. Pareiškėjas kelis kartus slaptosios tarnybos buvo verčiamas atskleisti sūnaus buvimo vietą. Paskutiniu metu spaudimas vis didėjo, todėl jis pabėgo. Be to, dabar jis – krikščionis. **(orig. p. 3)**
  - 7 2017 m. kovo 13 d. sprendimu *Bundesamt* atmetė prašymą kaip nepriimtina. *Bundesamt* konstatavo, kad nebuvo įvykdytos (nacionalinės) draudimo išsiųsti sąlygos pagal *Aufenthaltsgesetz* (Įstatymas dėl teisės gyventi šalyje, toliau – *AufenthG*) 60 straipsnio 5 dalį ir 7 dalies pirmą sakinį. *Bundesamt* pareikalavo, kad pareiškėjas išvyktų iš federalinės teritorijos per vieną savaitę nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos, ir įspėjo, jog neįvykdes šio reikalavimo bus išsiųstas į Iraną ar kitą jį priimti sutinkančią valstybę. Pagal *AufenthG* 11 straipsnio 1 dalį buvo nustatytas 30 mėnesių nuo išsiuntimo dienos galiojantis draudimas atvykti į šalį ir joje būti.
  - 8 Sprendimą dėl nepriimtimumo *Bundesamt* motyvavo tuo, kad prašymas suteikti prieglobstį pagal *Asylgesetz* (Prieglobsčio įstatymas, toliau – *AsylG*) 29 straipsnio 1 dalies 5 punktą nepriimtinas, nes pateiktas kartotinis prašymas, dėl kurio negali būti vykdoma kita procedūra. Naujas prašymas suteikti prieglobstį Vokietijos Federacinėje Respublikoje yra kartotinis prašymas, kaip tai suprantama pagal *AsylG* 71a straipsnį, nes pareiškėjo prieglobsčio procedūra saugioje trečiojoje šalyje pagal *AsylG* 26a straipsnį – Norvegijoje – jau vyko ir prašymas buvo atmetas. Kita prieglobsčio procedūra negali būti pradėta, nes nėra įvykdytos *Verwaltungsverfahrensgesetz* (Viešojo administravimo įstatymas, toliau – *VwVfG*) 51 straipsnio 1–3 dalyse nustatytos sąlygos. Pagal *VwVfG* 51 straipsnio 1 dalį reikalaujama įtikinamų faktinių argumentų, kurie vertinant pagrįstumo požiūriu negali būti *a priori* netinkami sudarant sąlygas teisei į prieglobstį ar tarptautinės apsaugos suteikimui. Taigi, pakanka įtikinamo argumento, atveriančio galimybę palankesniai sprendimui. Pareiškėjo argumentas, vertinant bendrai, neįtikina. *Bundesamt* paaiškino tai išsamiau.
  - 9 2017 m. balandžio 18 d. pareiškėjas prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui pateikė skundą dėl minėto sprendimo ir prašo suteikti pabėgėlio statusą arba, jei šis prašymas nebūtų patenkintas, papildomą apsaugą, arba, jei ir šis prašymas nebūtų patenkintas, nustatyti (nacionalinį) draudimą išsiųsti pagal *AufenthG* 60 straipsnį 5 dalį ir 7 dalies pirmą sakinį.
  - 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas 2017 m. birželio 19 d. nutartimi, dokumento Nr. 10 B 98/17, patenkino pateiktą prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones – nustatyti stabdomąjį skundo poveikį. **(orig. p. 4)**

II.

- 11 Bylos nagrinėjimas turi būti sustabdytas. Pagal SESV 267 straipsnį būtina prašyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) priimti prejudicinį sprendimą dėl nutarties rezoliucinėje dalyje suformuluoto klausimo. Klausimas susijęs su 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60) 33 straipsnio 2 dalies d punkto ir 2 straipsnio q punkto išaiškinimu.
- 12 1. Teisinis vertinimas nacionalinėje teisėje priklauso nuo 2008 m. rugsėjo 2 d. redakcijos *Asylgesetz* (*AsylG*) (*BGBI. I*, p. 1798) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. rugpjūčio 15 d. įstatymo 45 straipsniu (*BGBI. I*, p. 1307).
- 13 Bylai reikšmingą teisinį pagrindą sudaro šios nacionalinės teisės nuostatos:
- 14 *AsylG* 26a straipsnis „Saugios trečiosios šalys“
1. Užsienietis, kuris atvyko iš trečiosios šalies, kaip tai suprantama pagal Konstitucijos 16a straipsnio 2 dalies pirmą sakinį (saugi trečioji šalis), negali remtis Konstitucijos 16a straipsnio 1 dalimi. <...>
  2. Saugios trečiosios šalys, be Europos Sąjungos valstybių narių, yra I priede nurodytos šalys. <...>
- 15 *AsylG* 29a straipsnis „Nepriimtini prašymai“
1. Prašymas suteikti prieglobstį yra nepriimtinas, kai:
    - 1) <...>
    - 5) jeigu prašymas yra paskesnis pagal 71 straipsnį arba kartotinis pagal 71a straipsnį, kita prieglobsčio procedūra nevykdoma. <...>
- 16 *AsylG* 71a straipsnis „Kartotinis prašymas“
1. Jei užsienietis neigiamu sprendimu pasibaigus prieglobsčio procedūrai saugioje trečiojoje šalyje (26a straipsnis), kuriai taikomi Europos Bendrijos teisės aktai dėl jurisdikcijos įgyvendinti prieglobsčio procedūrą arba su kuria Vokietijos Federacinė Respublika šiuo klausimu yra sudariusi tarptautinę sutartį, pateikia federalinėje teritorijoje prašymą suteikti prieglobstį (kartotinį prašymą), kita prieglobsčio procedūra (**orig. p. 5**) vykdoma tik tuo atveju, jei Vokietijos Federacinė Respublika yra atsakinga už prieglobsčio procedūros vykdymą ir įvykdytos *Verwaltungsverfahrensgesetz* 51 straipsnio 1–3 dalyse nustatytos sąlygos; tai įvertinti turi *Bundesamt*. <...>
- 17 *AsylG* 77 straipsnis „Teismo sprendimas“
1. Pagal šį įstatymą nagrinėjamose bylose teismas atsižvelgia į faktines ir teisines aplinkybes, susiklosčiusias vykstant paskutiniam posėdžiui; jei prieš

priimant sprendimą posėdžio nebuvo rengiama, lemiamą reikšmę turi priimant sprendimą buvusi situacija. <...>

18 *AsylG* 26a straipsnio I priedas

Norvegija

Šveicarija

19 2. Prejudicinis klausimas yra reikšmingas sprendimui priimti ir tam reikia Teisingumo Teismo išaiškinimo.

20 2.1 Prejudicinis klausimas yra reikšmingas sprendimui dėl pareiškėjo prašymo priimti. Jei prašymas suteikti prieglobstį buvo neteislingai atmetas kaip nepriimtinas, sprendimas turėtų būti naikinamas <...>.

21 2.2. Nacionalinėje prieglobsčio teisėje *AsylG* 71 straipsnyje reglamentuojamas paskesnis prašymas, o *AsylG* 71a straipsnyje – kartotinis prašymas ir su šiais prašymais susijusio procesinio nagrinėjimo skirtumai [lyginant su pirminio prašymo procedūra]. Paskesnis prašymas pagal *AsylG* 71 straipsnį yra kitas prašymas suteikti prieglobstį, pateiktas jau atmetus vieną prašymą Vokietijos Federacinėje Respublikoje. Kartotinis prašymas pagal *AsylG* 71a straipsnį yra kitas prašymas suteikti prieglobstį, pateiktas jau atmetus vieną prašymą saugioje trečiojoje šalyje, kaip tai suprantama pagal *AsylG* 26a straipsnį, t. y. Sąjungos valstybėse narėse, taip pat Norvegijoje ir Šveicarijoje. *AsylG* 71a straipsniu siekiama prilyginti kartotinį prašymą paskesniau prašymu, o trečiosios šalies sprendimą dėl prieglobsčio teisės – Vokietijos Federacinės Respublikos sprendimui dėl prieglobsčio teisės <...>.

22 2.3. Prejudiciniu klausimu siekiama išsiaiškinti, ar paskesnis prašymas, kaip tai suprantama pagal Prieglobsčio procedūrų direktyvą, galimas ir tuo atveju, kai pirminio prašymo procedūra baigta neigiamu sprendimu ne valstybėje narėje, o Norvegijoje – trečiojoje šalyje, kuri (**orig. p. 6**) pagal tarptautinę teisę iš dalies dalyvauja bendroje Europos prieglobsčio sistemoje.

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas pirmiausia daro prielaidą, kad paskesnis prašymas, kaip tai suprantama pagal Prieglobsčio procedūrų direktyvą, taip pat galimas tuo atveju, kai pirminio prašymo procedūra baigta neigiamu sprendimu kitoje valstybėje narėje <...>. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, tokią išvadą leidžia daryti Direktyvos 2013/32/ES 40 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyta, kad „toje pačioje valstybėje narėje“ pateikiami papildomi nusiskundimai arba paskesnis prašymas. Paskesnio prašymo sąvoka, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2013/32/ES 40 straipsnio 1 dalį, gali skirtis nuo paskesnio prašymo sąvokos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio q punktą: pagal paskesnio prašymo sąvoką, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio q punktą, reikalaujamas galutinis sprendimas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio e punktą. Tai neatitinka

Direktyvos 2013/32/ES 40 straipsnio 1 dalyje nustatytos teisinės sekos. Dėl galutinio sprendimo pobūdžio neįmanoma atsižvelgti į su paskesniu prašymu susijusią informaciją nagrinėjant ankstesnį prašymą ar nagrinėjant sprendimą, kuris apskūstas teismine arba administracine tvarka.

- 24 2.3.1. Remiantis Prieglobsčio procedūrų direktyvos tekstu, paskesnis prašymas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2013/32/ES 33 straipsnio 2 dalies d punktą, pagal 2 straipsnio q punktą turėtų būti negalimas, jei ankstesnė neigiamu sprendimu baigta prieglobsčio procedūra įvykdyta trečiojoje šalyje.
- 25 Norint taikyti Direktyvos 2013/32/ES 33 straipsnio 2 dalies d punktą visų pirma reikia, kad būtų pateiktas paskesnis prašymas. Pagal Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio q punktą „paskesnis prašymas“ yra

„vėlesnis tarptautinės apsaugos prašymas priėmus galutinį sprendimą dėl ankstesnio prašymo, įskaitant atvejus, kai prašytojas tiesiogiai atsiėmė savo prašymą, ir atvejus, kai sprendžiančioji institucija atmetė prašymą po to, kai jis buvo netiesiogiai atsiimtas pagal 28 straipsnio 1 dalį“.

- 26 Remiantis galutinio sprendimo dėl ankstesnio prašymo reikalavimu būtų galima daryti išvadą, kad ankstesnė prieglobsčio procedūra baigta **valstybėje narėje**. Viena vertus, ankstesnis prašymas galėtų būti tik prašymas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio b punktą, taigi – lemti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės prašymą dėl „valstybės narės“ apsaugos. Kita vertus, „galutinis sprendimas“ (Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio e punktas) yra sprendimas dėl to, ar **(orig. p. 7)** pagal Direktyvą 2011/95/ES pabėgėlio arba papildomos apsaugos statusas bus suteiktas trečiosios šalies piliečiui ar asmeniui be pilietybės. Tai reiškia pareigą laikytis Direktyvos 2011/95/ES, kurią iš esmės gali turėti tik valstybės narės. Be to, Direktyvos 2013/32/ES 2 straipsnio e punkte yra akivaizdi nuoroda į buvimą **atitinkamoje valstybėje narėje**.
- 27 Prieglobsčio procedūrų direktyvos bendroji norminė struktūra taip pat neleidžia daryti prielaidos, kad (neigiamu sprendimu baigta) prieglobsčio procedūra trečiojoje šalyje lemia paskesnį tarptautinės apsaugos prašymą. Prieglobsčio procedūrų direktyvoje aiškiai nurodyta, kokiais atvejais su trečiąja šalimi susijusioms faktinėms aplinkybėms gali būti priskiriamas poveikis pagal prieglobsčio teisę (žr., pavyzdžiui, šalies koncepcijas pagal Direktyvos 2013/32/ES 35, 38 ir 39 straipsnius).
- 28 Norvegija nėra Sąjungos valstybė narė, taigi, nėra tiesiogiai saistoma Direktyvos 2013/32/ES ir Direktyvos 2011/95/ES.
- 29 Be to, Norvegija, kaip matyti, nėra prilyginama valstybei narei ir jokių kitų teisės aktu. Visų pirma 2001 m. sausio 19 d. Europos bendrijos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų (OL L 93, 2001, p. 40; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 78) (toliau – Asociacijos susitarimas)

1 straipsnio 4 dalis lemia tik ribotą prilyginamą valstybėms narėms, kiek tai susiję su Dublino ir EURODAC reglamentu.

- 30 2.3.2. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas yra linkęs manyti, kad Prieglobsčio procedūrų direktyvą reikia aiškinti plačiai atsižvelgiant į dalinį Norvegijos susisaistymą.
- 31 Remdamasi pirmiau minėtu Asociacijos susitarimu, Norvegija dalyvauja Dublino jurisdikcijos sistemoje, dabar pagal reglamentą „Dublinas III“. Norvegijoje reglamentas „Dublinas III“ taikomas kaip Norvegijos teisės aktas (žr. *Utlendingsloven* (Imigracijos įstatymas) 32 straipsnio 4 dalį; tekstą anglų kalba galima rasti adresu: <https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2008-05-15-35>). Nors Norvegija nėra saistoma Priėmimo direktyvos, Prieglobsčio procedūrų direktyvos ir Priskyrimo direktyvos, vis dėlto tolesnis Norvegijos dalyvavimas Dublino jurisdikcijos sistemoje pagrįstas prielaida, kad Norvegijos prieglobsčio sistema savo materialiniu apsaugos turiniu ir procesinėmis taisyklėmis yra lygiavertė Sąjungos teisės reikalavimams ir kad tai yra pakankama. Priešingu atveju Norvegija neturėtų galimybės (**orig. p. 8**) vykdyti įsipareigojimų pagal reglamento „Dublinas III“ 3 straipsnio 1 dalį, siejamą su 2 straipsnio d punktu. Aplinkybė, kad Norvegijos prieglobsčio teisėje, atrodo, nėra nuostatos, pažodžiui atitinkančios Direktyvos 2011/95/ES 15 straipsnio c punktą, neturi reikšmės, nes ši „spraga“ gali būti pašalinta *Utlendingsloven* 28 straipsnio 1 dalies b punkto nuostata, kuri atitinka EŽTK 3 straipsnį.
- 32 Tokiomis aplinkybėmis situacija, leidžianti perkelti prieglobsčio prašytojus pagal Dublino sistemą į Norvegiją tam, kad būtų išnagrinėtas jų tarptautinės apsaugos prašymas, o valstybės narės Norvegijai baigus prieglobsčio procedūrą neigiamu sprendimu – ir išnykus Norvegijos jurisdikcijai pagal Dublino reglamentą – vis vien privalėtų įvykdyti visą pirminę prieglobsčio procedūrą, prieštarautų bendros Europos prieglobsčio sistemos ir atitinkamai Norvegijos dalyvavimo šioje sistemoje prasmei ir tikslui.

<...>